

[Henry Christensen.]

havde haft andre mere trylleagtige midler, der med ét slag kunne have bragt produktionen op til den samlede efterspørgsel og, hvis det ikke havde været muligt, havde afbalanceret indkomsterne ned til, hvad der var af produktion og efterspørgsel. Men sådanne muligheder hørte jo kun hjemme i teoriens verden. I praksis var det andre muligheder, vi måtte beskæftige os med, og omsætningsskatten blev altså et af de midler, hvis formål var at tage toppen af den for store købekraft. Men samtidig må det også i forlængelse af forliget understreges — og jeg tror, det bliver det fra alle sider — at opgaven herefter må være, at vi ikke nu skaber ny kunstig købekraft, og at vi forsøger så længe som muligt at hindre yderligere inflationsskabende tendenser.

I forvejen er Danmark jo et af de lande i Vesteuropa, som i det sidste par år har haft en ganske særlig vækst i inflationen; det har været en af de ting, som må give anledning til betænkelighed hos os alle, vel vidende at vi står over for en øget og skærpet konkurrence også for vort erhvervsliv i forhold til det øvrige Europa. Vi har derfor også fra alle ansvarlige sider — eller de fleste af dem i hvert fald — i den senere tid hørt tale om mådehold og må erkende tidens strenge nødvendighed deraf. Vi erkender også, at denne tale må gælde over for alle, altså også over for handels- og produktionsvirksomheder. Derfor må det også være en opgave at vurdere forholdene og sætte ind på at undgå, at vi får prisstigninger ud over, hvad omsætningsafgiften og de nødvendige omkostninger i øvrigt nødvendiggør. At varepriserne har måttet stige med den særlige omsætningsafgift, og at specielt fødevarerpriserne har måttet stige med den særligt gennemførte afgift i overensstemmelse med hjemmemarkedsordningen, er soleklart.

At disse afgifter ikke samtidig burde give anledning til en almindelig forøgelse af avancerne med de deraf følgende virkninger, vil der vel fra alle sider kunne være enighed om. Det fremgår også af den højtærede handelsministers fremsættelsestale og hvad der er gået forud for lovforslagets fremsættelse, at der hos regeringen har været ængstelse for, at der ikke skulle være den fornødne tilbageholdenhed med

avancerne; det er jo dette, som er baggrunden for, at man nu specielt vil rette skytset mod handelserhvervet og skabe mulighed for særlige restriktioner over for de danske handlende.

Hvor velbegrundede er nu regeringens forslag på dette punkt? Og hvor velbegrundet er det specielt at rette skytset imod denne befolkningsgruppe? Husk på, det er jo de samme befolkningsgrupper, i hvert fald nogle af dem, der foruden den almindelige virkning af omsætningsafgiften, som skal ramme os alle, også har måttet være med til at bære byrderne ved at skulle opkræve omsætningsafgiften og har måttet underkaste sig de deraf følgende kontrolforanstaltninger ved omsætningsafgiftens beregning, opkrævning og aflevering o. s.v. Handelen og ganske særligt de handelsvirksomheder, som opkrævningen er pålagt, kunne vel have ventet, at denne befolkningsgruppe ikke skulle placeres på en måde, så den måtte føle, at den i særlig grad blev hængt ud i forhold til andre.

Det må også huskes, at den samme regering, som nu foreslår et skærpet statsindseende med og en skærpet statskontrol med priserne, netop principielt afviser enhver indseende med f. eks. landets pristalsregulerede indkomster. Også mit parti er her enig med regeringen og måske mest udpræget med socialdemokratiets liberale syn, når det gælder spørgsmålet om vilkårene for fastsættelse af arbejdsbetingelser og lønvilkår for arbejdsmarkedet. Vi er af den opfattelse, at disse frie forhold er de bedst egnede, almindeligvis, til at sikre den rigtigst mulige lønfastsættelse og de rigtigst mulige arbejdsvilkår, fordi de fastsættes af dem, der kender disse forhold bedst. Vi har stillet forslag om, at man som middel under strejke og lockout skulle undtage de såkaldte særlig livsvigtige områder for på den måde måske at sikre, at der blev en virkelig frihed og et virkeligt ansvar for parterne, når det gjaldt denne side af indkomstfastsættelsen i samfundet. Vi er altså enige om på dette område at være tilhængere af en principielt liberal tilstand. Men forskellen er altså, at regeringen nu er indstillet på at ville gøre forskel og ville se anderledes på det, når der drejer sig om handelserhvervet i vort samfund.

Vi må vel også huske på, at uden den